

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 17. detsember 2010
(OR. en)**

18115/10

Institutsioonidevaheline dokument: 2010/0384 (NLE)

PI 154

ETTEPANEK

Saatja:	Komisjon
Kuupäev:	16. detsember 2010
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele komisjoni ettepanek, mis on esitatud direktor Jordi AYET PUIGARNAU kaaskirjaga Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile Pierre de BOISSIEULE.

Lisatud: KOM(2010) 790 lõplik

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 14.12.2010
KOM(2010) 790 lõplik

2010/0384 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

1. augustil 2000 võttis komisjon vastu ettepaneku nõukogu määruse vastuvõtmiseks ühenduse patendi kohta¹. Komisjon tegi ettepaneku ühtse ühenduse patendi loomiseks, mis toimiks paralleelselt liikmesriikide riiklike patendiametite poolt väljastatavate riiklike patentidega ning Euroopa Patendiameti (EPA) poolt Euroopa patendikonventsiooni kohaselt väljastatavate Euroopa patentidega. Kuna EPA oli juba 1970ndatel loonud Euroopas hästi toimiva keskse patentide väljastamise süsteemi, nähti ette, et EPA hakkaks välja andma ka ühenduse patente. Patendisüsteemi kasutajad saaksid vabalt valida, missugune patendikaitse vastab kõige paremini nende vajadustele.

Komisjoni ettepaneku eesmärgiks oli luua ühenduse patent, mis oleks Euroopa patendisüsteemi kasutajatele atraktiivne, tulenevalt eelkõige lihtsustatud ja majanduslikult efektiivsest tõlkimise korraldusest. Konkreetselt tegi komisjon ettepaneku, et pärast seda, kui EPA on väljastanud ühenduse patendi ühes EPA ametlikest keeltest (inglise, prantsuse ja saksa keel) ning see on avaldatud selles keeles koos patendinõudluse tõlgetega ülejäänud kahte EPA ametlikku keelde, olekski ühenduse patent jõustunud kogu liidu ulatuses.

Ettepanekut arutati nõukogu istungitel laialdaselt, kuid see ei saavutanud nõutavat ühehäälsust. 26. novembril 2001 otsustati, et ühenduse patendi määruse eelnõu erinevate aspektide tõttu, „eelkõige tõlkimise korralduse” küsimuse tõttu, „ei ole kõigile jõupingutustele vaatamata võimalik sellel istungil kokkulepet saavutada”². 20. detsembril 2001 pakkus eesistujariik Belgia tõlkimise korralduse osas välja kompromissi, kuid ka see ei pälvinud liikmesriikide ühehäälselt heakskiitu³.

3. märtsil 2003 võttis nõukogu vastu ühise poliitilise lähenemisviisi ühenduse patendile. Selles nähti ette, et patendiomanikel tuleb esitada patendinõudluse tõlked kõigi liikmesriikide ametlikesse keeltesse⁴. Selline korraldus olnuks patendiomanikele algsest komisjoni ettepanekust tunduvalt kulukam ning sellega oleksid kaasnenud praktilised raskused seoses arvukate tõlgete esitamisega lühikese aja jooksul. Seetõttu lükati see kõigi patendisüsteemi kasutajate poolt tagasi kui liialt kulukas ja liialt riskantne.

Seejärel jõudis nõukogu nii 28. novembril 2003⁵ kui ka 11. märtsil 2004⁶ järeldusele, et tõlkimise korralduse probleemi tõttu ei suuda ta saavutada väljapakutud ühenduse patendi määruse suhtes poliitilist kokkulepet, vaatamata oma eelnevale, 2003. aasta märtsi ühisele poliitilisele lähenemisviisile.

¹ Ettepanek: nõukogu määrus ühenduse patendi kohta, KOM(2000) 412, 1.8.2000.

² Pressiteade nõukogu 2389. istungi „Siseturg, tarbijaprobleemid ja turism” kohta, 14400/01, 26.11.2001.

³ Pressiteade nõukogu 2403. istungi „Siseturg, tarbijaprobleemid ja turism” kohta, 15489/01, 20.12.2001.

⁴ Ühine poliitiline lähenemisviis, punkt 2.3: „patendi väljastamisel peab taotleja esitama patendinõudluse tõlked ühenduse kõigisse ametlikesse keeltesse, välja arvatud juhul, kui mõni liikmesriik loobub tõlkest oma keelde. Tõlked tuleb esitada EPA-le ning kulud kannab taotleja”, vt nõukogu dokument 6874/03.

⁵ Pressiteade nõukogu 2547. istungi „Konkurentsivõime (siseturg, tööstus ja teadusuuringud)” kohta, 15141/03, 26.–27.11.2003.

⁶ Pressiteade nõukogu 2570. istungi „Konkurentsivõime (siseturg, tööstus ja teadusuuringud)” kohta, 6648/04, 11.3.2004.

Arutelu nõukogus käivitus taas pärast komisjoni teatise „Euroopa patendisüsteemi edendamine” vastuvõtmist aprillis 2007⁷. Teatises kinnitati kindlat kavatsust luua ühenduse patent. Samuti tehti selles ettepanek uurida liikmesriikidega tõlkimise korralduse võimalusi, mis aitaks vähendada tõlkekulusid, kuid võimaldaks samal ajal edendada patenditeabe levitamist kõigis liidu ametlikes keeltes. Komisjon märkis, et eriti väärivad kaalumist käimasolevad masintõlke projektid.

Neid ideid arutati esmalt liikmesriikidega Sloveenia eesistumise ajal aastal 2008⁸. 23. mail 2008 esitas eesistujariik läbivaadatud ettepaneku ühenduse patendi määruse kohta,⁹ milles lähtuti esialgsest, komisjoni poolt aastal 2000 välja pakutud lihtsustatud tõlkekorraldusest koos teatavate uute elementidega. Nimelt võinuks taotleja taotleda selle kohaselt ühenduse patendi liidu mis tahes ametlikus keeles. Avalduse esitajaile neist liikmesriikidest, mille keel ei ole EPA keel, pidanuks süsteem hüvitama kulud seoses avalduse tõlkimisega ühesse kolmest EPA ametlikust keelest. Masintõlke süsteem pidanuks tagama ELi patentide ja nende taotluste tõlkimise kõigisse liidu ametlikes keeltesse, et pakkuda patenditeavet, kuid ilma et sellel oleks õiguslikku mõju. ELi patendi terviktõlge oleks vajalik ainult vaidluse korral. Neid ettepanekuid arutati põhjalikult nõukogu intellektuaalomandi (patendid) töörühmas järgnevate eesistumiste ajal aastatel 2008 ja 2009.

Detsembris 2009 võttis nõukogu vastu teatist „Euroopa patendisüsteemi edendamine” käsitlevad järeldused¹⁰ ja üldise lähenemisviisi ELi patendi määruse¹¹ ettepaneku suhtes (seoses Lissaboni lepingu jõustumisega 1. detsembril 2009 muutus „ühenduse patent” „ELi patentiks”). Siiski jäi ELi patendiga seonduva tõlkimise korraldus nende nõukogu järelduste reguleerimisalast välja, kuna vastavalt Lissaboni lepingule muutus ELi patendi loomise õiguslik alus.

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 118 lõikele 1 võib ELi patendi kui Euroopa intellektuaalomandi õiguse sätestada seadusandliku tavamenetluse kohaselt. Samas on vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 118 lõikele 2 nende õigustega seotud keelenõuete sätestamiseks ikkagi nõutav seadusandlik erimenetlus ja nõukogu ühehäälneline otsus.

Selle alusel võttis komisjon 30. juunil 2010 vastu ettepaneku nõukogu määruse vastuvõtmiseks ELi patendi tõlkimise korraldamise kohta¹². Ettepaneku juurde lisati mõjuhinnang, milles analüüsiti erinevaid võimalusi tõlkimise korraldamiseks. Pärast põhjalikku analüüsi jõudis komisjon järeldusele, et eelistatuim variant on ikkagi selline tõlkimise korraldus, nagu sätestatud 23. mail 2008. aasta läbivaadatud ettepanekus ühenduse patendi määruse vastuvõtmiseks¹³. Selline keelekorraldus on lihtsustatud ja majanduslikult efektiivne. See võimaldab kasutajatele kõige suuremat kulude kokkuhoidu, tagades samal ajal õiguskindluse. Samuti toetub see korraldus EPA hästi toimivale süsteemile ning võimaldab taotlejatele kõige enam paindlikkust.

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule, KOM(2007) 165.

⁸ Nõukogu dokumendid 6985/08 ja 8928/08.

⁹ Nõukogu dokument 9465/08.

¹⁰ Nõukogu dokument 17229/09.

¹¹ Nõukogu dokument 16113/09 add. 1.

¹² Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa Liidu patendi tõlkimise korraldamise kohta, KOM(2010) 350, 30.6.2010.

¹³ Nõukogu dokument 9465/08.

Ettepanekut arutati nõukogu intellektuaalomandi (patendid) töörühmas 14. juulil, 28. juulil ja 7.–8. septembril 2010. Töörühma esimesel koosolekul ilmnas, et mitu delegatsiooni nägi ettepanekus põhimõttelisi probleeme. Mõni delegatsioon ütles selgelt välja, et kompromiss ei ole võimalik. Üks delegatsioon esitas alternatiivettepaneku,¹⁴ mis ei pälvinud teiste delegatsioonide seas kuigi suurt toetust.

Sellele vaatamata tegi eesistujariik Belgia kõik selle nimel, et saavutada ELi patendi tõlkimise korralduse suhtes ühehäälnene kokkulepe. 29. septembril 2010 vahetati mitteametlikus konkurentsivõime nõukogus komisjoni ettepaneku üle esimest korda mõtteid ning arutati eesistujariigi pakutud võimalikke punkte kompromissi saavutamiseks. Kuigi suur enamus liikmesriike toetas komisjoni ettepanekut ja punkte kompromissi saavutamiseks, oli mõni delegatsioon endiselt kindlalt vastu. 6. oktoobril 2010 tegi eesistujariik ettepaneku kompromisslahenduse saavutamiseks vajalikke punkte sisaldava poliitilise seisukoha eelnõu¹⁵ vastuvõtmiseks nõukogu poolt. Kompromisslahendus põhines komisjoni ettepanekul ning selles oli arvesse võetud ka alternatiivettepaneku elemente.

11. oktoobril 2010 ei suutnud nõukogu selle poliitilise seisukoha eelnõu alusel tõlkimise korralduse osas kokkulepet saavutada. Siiski jätkas eesistujariik tööd, et leida lahendus, mis oleks vastuvõetav kõigile liikmesriikidele. 8. novembril 2010 pakkus eesistujariik delegatsioonidega peetud kahepoolsete arutelude alusel välja teise paketi punkte kompromissi saavutamiseks¹⁶. Täiendavad kompromisspunktid lisati poliitilise seisukoha eelnõusse 9. novembril 2010¹⁷.

See poliitilise seisukoha eelnõu oli eesistujariigi poolt 10. novembriks 2010 kokku kutsutud konkurentsivõime nõukogu erakorralise istungi ainukeseks päevakorrapunktiks. Hoolimata kõigist eesistujariigi jõupingutustest ja mitme delegatsiooni poolt tehtud järeleandmistest, ei nõustunud mitu liikmesriiki ikkagi väljapakutud lõpliku kompromissiga ja ühehäälsust ei saavutatud.

11. oktoobri 2010. aasta nõukogu istungil märkis mitu liikmesriiki, et kui nõukogu ei suuda kokkulepet saavutada enne 2010. aasta lõppu, on nad valmis kaaluma võimalust luua ühtne patent tõhustatud koostöö raames. Seda kavatsust kinnitati 9. novembril 2010, mil viis delegatsiooni saatsid komisjonile kirja, milles nenditi, et kui ELi patendi sobiva tõlkimiskorralduse läbirääkimisi nõukogu 10. novembri istungil endiselt blokeeritakse, on selge, et Euroopa ettevõtted jäävad ühtse ELi patendi õigusest lähitulevikus ilma. Need liikmesriigid palusid komisjonil kaaluda, kas on võimalik teha ettepanek tõhustatud koostööks selles valdkonnas, kui komisjonile esitatakse lähituleviks palve teha ettepanek selliseks koostööks. Konkurentsivõime nõukogu 25. novembri 2010. aasta istungil väljendas hulk liikmesriike oma huvitatust tõhustatud koostöö raames edasiliikumisest, samas kui teised väljendasid oma vastuseisu.

Konkurentsivõime nõukogu 10. novembri 2010. aasta istungil protokolliti, et puudub ühehäälnene toetus ELi patendi tõlkimist käsitleva nõukogu määruse ettepanekule¹⁸. Konkurentsivõime nõukogu 10. detsembri 2010. aasta istungil kinnitati ületamatute raskuste

¹⁴ Nõukogu dokument 13031/10.

¹⁵ Nõukogu dokument 14377/10.

¹⁶ Nõukogu dokument 15395/10.

¹⁷ Nõukogu dokument 15395/10 add. 1.

¹⁸ Pressiteade nõukogu erakorralise istungi „Konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)” kohta, 16041/10, 10.11.2010.

olemasolu, mis muudavad ühehäälsust nõudva otsuse saavutamise võimatuks nii praegu kui ka lähitulevikus. Sellest järeldub, et asjakohaseid aluslepingute sätteid kohaldades ei ole väljapakutud määrustega ettenähtud eesmärki luua kogu Euroopa Liidus ühtne patendikaitse mõistliku aja jooksul võimalik saavutada.

Kaksteist liikmesriiki (Eesti, Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Sloveenia, Soome, Taani, ja Ühendkuningriik) on esitanud komisjonile ametliku palve, milles märgitakse, et nad soovivad alustada ühtse patendikaitse loomise alal omavahelist tõhustatud koostööd ning selleks peaks komisjon esitama nõukogule vastava ettepaneku.

Käesolev ettepanek on komisjoni vastus neile palvetele.

2. TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ ÕIGUSLIK ALUS

Tõhustatud koostöö on reguleeritud Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikliga 20 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklitega 326–334.

Käesolev komisjoni ettepanek nõukogu otsuse vastuvõtmiseks, et lubada tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas põhineb ELi toimimise lepingu artikli 329 lõikel 1.

3. TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ RAKENDAMISE MEETMED

Komisjoni ettepanekus nõukogu otsuse vastuvõtmiseks käsitletakse tõhustatud koostöö lubamist ühtse patendikaitse loomise valdkonnas. Ettepanekud konkreetsete meetmete kohta tõhustatud koostöö rakendamiseks esitatakse siis, kui nõukogu on andnud tõhustatud koostööks loa.

Siiski on asjakohane esitada üldjoontes kavandatud rakendusmeetmete mõned põhielemendid. Kuna ühtse patendikaitse loomine ei ole võimalik ilma kokkuleppeta kohaldatava tõlkimiskorralduse suhtes, peaksid nii ühtse patendi suhtes kohaldatavad sisulised sätted (ELi toimimise lepingu artikli 118 lõige 1) kui tõlkimise korraldus (ELi toimimise lepingu artikli 118 lõige 2) olema osa kavandatavatest rakendusmeetmetest.

Seepärast peaksid kavandatavad rakendusmeetmed sisaldama järgmisi elemente:

- (1) ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega loodaks ühtne patendikaitse. See ettepanek võib põhineda nii nõukogus 4. detsembril 2009 kokku lepitud tekstil (üldine lähenemisviis)¹⁹ kui ka eesistujariigi Belgia poolt pakutud poliitilise seisukoha eelnõu teatavatel punktidel, eelkõige:
 - ühtne patendikaitse peaks olema patendisüsteemi kasutajatele vabatahtlik ning toimima paralleelselt riiklike ja Euroopa patentidega. Ühtne patent peaks olema Euroopa patendi teatav liik, mille väljastab Euroopa Patendiamet ja millega on määratletud liikmesriigid, kes osalevad tõhustatud koostöös ühtsetel alustel;

¹⁹ Nõukogu dokument 16113/09.

- selle tulemusena kohaldataks Euroopa patendikonventsiooni kohast ühtset menetlust nii ühtse patendi kui ka kõigi teiste Euroopa patentide suhtes. Kuni patendi väljastamise hetkeni oleks taotlejatel võimalus valida, kas võtta (i) Euroopa patent, mis kehtib nende osalevate liikmesriikide territooriumil, kus see patent evib ühtset iseloomu, (ii) Euroopa patent, mis kehtib nende osalevate liikmesriikide territooriumil, kus see patent evib ühtset iseloomu, kuid milles on samuti määratletud teatavad teised Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riigid, või (iii) Euroopa patent, milles on määratletud ainult teatavad Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riigid;
 - ühtne patent peaks olema olemuselt autonoomne ja pakkuma võrdset kaitset kõigi osalevate liikmesriikide territooriumil. Selle võib väljastada, seda võib üle anda, seda võib tagasi võtta ja see võib aeguda ainult nende territooriumide kui terviku jaoks;
- (2) ettepanek nõukogu määruse vastuvõtmiseks ühtse patendi tõlkimise korraldamise kohta. Selles ettepanekus võetaks üle nii põhipunktid komisjoni ettepanekust nõukogu määruseks ELi patendi tõlkimise korraldamise kohta²⁰ kui ka teatud punktid eesistujariigi Belgia poolt pakutud poliitilise seisukoha eelnõust, eelkõige:
- nähakse ette, et EPA avaldab ühtse patendi kirjelduse vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artikli 14 lõikele 6. Ilma et see piiraks mis tahes vajalikuks peetavat üleminekukorraldust, ei oleks täiendavate tõlgete esitamine enam nõutav. Üleminekukorralduse kohased lisatõlgete nõuded oleksid proportsionaalsed ja lisatõlkeid nõutaks ainult ajutiselt ning patendisüsteemi kasutajatele õiguskindluse tagamiseks ei oleks neil õigusjõudu. Üleminekukord peaks igal juhul lõppema kohe, kui muutub kättesaadavaks kvaliteetne masintõlge, juhindudes kvaliteedi objektiivsest hindamisest;
 - et tagada patendisüsteemi kasutajatele õiguskindlus, ei tohiks tõlgetel olla õigusjõudu;
 - kui ühtse patendi suhtes tekib vaidlus, tuleks patendi omanikul esitada omal kulul patendi kirjelduse terviklik käsitsitõlge:
 - (a) selle liikmesriigi ametlikku keelde, kus toimus väidetav rikkumine, või selle liikmesriigi ametlikku keelde, kus väidetav rikkuja asub (väidetava rikkuja valikul), ning
 - (b) vaidlust lahendava kohtu menetluskeelde (kohtu palvel);
 - lisaks praegu teiste Euroopa patentide suhtes kehtivale tõlkekulude kompenseerimise süsteemile tuleks luua menetluse alguses mis tahes liidu ametlikus keeles esitatud patendiavalduste ühesse EPA ametlikku keelde tõlkimise kulude kompenseerimise süsteem neist liikmesriikidest taotlejatele, mille ametlik keel on mõni muu keel kui üks EPA ametlikest keeltest, ning see süsteem peaks hõlmama ka rahalist ja tehnilist abi nende tõlgete ettevalmistamisel.

²⁰

KOM(2010) 350.

4. TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ ÕIGUSLIKE TINGIMUSTE HINDAMINE

4.1. Lubav otsus kui viimane abinõu ning vähemalt üheksa liikmesriigi osalemine

ELi lepingu artikli 20 lõikes 2 on sätestatud, et otsuse tõhustatud koostöö lubamise kohta võib nõukogu vastu võtta üksnes viimase abinõuna, kui ta on kindlaks teinud, et liit tervikuna ei ole võimeline selle koostöö eesmärgi mõistliku aja jooksul saavutama, ning et selles koostöös osaleb vähemalt üheksa liikmesriiki.

Konkurentsivõime nõukogu 10. novembri 2010. aasta istungil protokolliti, et puudub ühehäälneline toetus ELi patendi tõlkimist käsitleva nõukogu määruse ettepanekule²¹. Nõukogu 10. detsembri 2010. aasta istungil kinnitati ületamatute raskuste olemasolu, mis muudavad ühehäälsust nõudva otsuse saavutamise võimatuks nii praegu kui ka lähitulevikus.

Kuigi ühtse patendikaitse loomiseks on vaja kehtestada tõlkimise korraldus, on tehtud kindlaks, et asjakohaseid aluslepingute sätteid kohaldades ei ole ELi patendi määruse eesmärgi mõistliku aja jooksul võimalik saavutada. Sellest järeldub, et muud lahendust ühtse patendikaitse loomiseks liidus kui tervikus ei ole võimalik leida ning seega on tõhustatud koostöö viimane abinõu.

Komisjonile on laekunud palved kaheteistkümnelt liikmesriigilt, milles nad märgivad, et nad soovivad alata ühtse patendikaitse loomise valdkonnas omavahelise tõhustatud koostöö. Need liikmesriigid kinnitasid oma palvet konkurentsivõime nõukogu 10. detsembri 2010. aasta istungil.

4.2. Aluslepinguga hõlmatud valdkond

ELi toimimise lepingu artikli 329 lõikes 1 on sätestatud, et tõhustatud koostöö on võimalik sisse seada „mõnes aluslepingutega hõlmatud valdkonnas”. Meetmeid Euroopa intellektuaalomandi õiguste loomiseks on ELi toimimise lepingu artiklis 118 selgesõnaliselt mainitud. Ühtse patendikaitse loomine on piisavalt homogeenne ja struktureeritud teema, et moodustada aluslepingute tähenduses hästi määratletud valdkond, milles on võimalik sisse seada tõhustatud koostöö.

ELi lepingu artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et tõhustatud koostöö on võimalik sisse seada ainult „valdkonnas, kus liidul ei ole ainupädevust”. Ühtse patendikaitse ei sisaldu ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikes 1 sätestatud ainupädevuste loetelus. Intellektuaalomandi õiguste küsimuse õigusliku reguleerimise (ELi toimimise lepingu artikkel 118) õiguslik alus kuulub õigusaktide ühtlustamise peatüki alla ning see on seotud konkreetset siseturu loomise ja toimimisega, mis on üks valdkondadest, kus liidul on jagatud pädevus (ELi toimimise lepingu artikkel 4). Seega ei kuulu ühtse patendikaitse loomine koos kohaldatava tõlkimise korraldusega liidu ainupädevuste valdkonda. Kaalutlus, et ühtse patendikaitse kogu liidus saab luua ainult liit, ei muuda ühtse patendikaitse loomist ainupädevuse küsimuseks. Mis tahes vastupidise argumendi puhul aetakse segamini volituse andmise mõiste (milleks antud juhul on volitus kehtestada meetmed Euroopa intellektuaalomandi õiguste loomiseks, et pakkuda kogu liidus ühtset kaitset) ja viis, kuidas liit seda volitust kasutab.

²¹ Pressiteade nõukogu erakorralise istungi „Konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)” kohta, 16041/10, 10.11.2010.

4.3. Liidu eesmärkide edendamine, liidu huvide kaitsmine ja liidu integreerumise protsessi tõhustamine

4.3.1. Liidu eesmärkide edendamine

Patentide valdkonna juures on eriti asjakohased kaks liidu eesmärki, mis on sätestatud ELi lepingu artikli 3 lõikes 3:

- siseturujagamise ja
- teaduse ja tehnoloogia arendamine.

Siseturujagamise

Siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse muu hulgas kaupade vaba liikumine (ELi toimimise lepingu artikli 26 lõige 2). Selleks peaks liit võtma vastu meetmed siseturujagamise tagamiseks (ELi toimimise lepingu artikli 26 lõige 1). Üheks selliseks meetmeks on „Euroopa intellektuaalomandi õiguste” loomine. ELi toimimise lepingu artikli 118 lõikes 1 on selgesõnaliselt sätestatud, et need õigused luuakse „siseturujagamise või selle toimimise raames”.

Praeguste liikmesriikide riiklike patendisüsteemide ja Euroopa patendisüsteemi tulemuseks on, et patendikaitse süsteem on Euroopas killustatud. Selle peapõhjuseks on, et riiklikud patendid ja Euroopa patendid pakuvad kaitset territoriaalselt piiratud alal, hõlmamata ühtselt siseturujagamist, seoses järgnevaga:

- riikliku patendiga antud kaitse kehtib ainult selle liikmesriigi territooriumil, milles patent väljastati;
- Euroopa patendi territoriaalne ulatus sõltub patendi omaniku otsusest jõustada Euroopa patent veel ühes või mitmes liikmesriigis, kus patent toimiks riikliku patendina (mis tähendab selle haldamist riikliku patendiameti poolt ja vastavate õiguste jaluleseadmist riiklikes kohtutes);

Praktikas on rohkelt tõendeid selle kohta, et patendi omanikud taotleavad praegu oma leiutistele patendikaitset ainult vähestes liikmesriikides²². Nad hoiduvad taotlemast patendikaitset suurtel liidusisestel aladel sellega kaasnevate suurte kulude ja keerukuse tõttu, mis on seotud tõlkekulude, jõustamisnõuete, ametlike tasude (avaldamise ja iga-aastase pikendamise tasud) ning kutselise esindaja nõuetega (vt allpool punkt 5.2.2).

Ühtse patendi loomine rühmale liikmesriikidele kätkeks patendikaitse taseme tõstmist sellise omandiõiguse loomise kaudu, mis annab ühtse kaitse kõigi osalevate liikmesriikide territooriumil. Nende liikmesriikide territooriumil oleks Euroopa patendisüsteemi kasutajatel juurdepääs patendile, mis annab ühtse patendikaitse ning kõrvaldab kulud ja keerukuse. Ühtne patent edendaks seega liidu eesmärki tagada siseturujagamine, isegi kui osaleb vaid piiratud arv liikmesriike.

²² Euroopa patent jõustatakse keskmiselt ainult viies liikmesriigis. Vt mõjuhinnang, mis on lisatud komisjoni ettepanekule nõukogu määruse vastuvõtmiseks ELi patendi tõlkimise korraldamise kohta, SEK(2010) 796, lk 12 koos täiendavate viidetega.

Neis liikmesriikides, kes otsustavad tõhustatud koostöös mitte osaleda, ei muutu patentidega seonduvas õigusraamistikus midagi. See tähendab, et leiutajatel, kes soovivad patendikaitset mitteosalevates liikmesriikides, tuleks jõustada nende territooriumide jaoks oma Euroopa patent, millega kaasnevad vastavad tõlkimis- ja tehingukulud. Euroopa patendis, mis toimib ühtsena osalevate liikmesriikide territooriumidel, võiks ühtlasi määrata kindlaks ka valitud mitteosalevad liikmesriigid. Sel moel oleks seega võimalik saavutada patendikaitse kogu liidu ulatuses.

Lisaks oleks selline ühtne patendikaitse kasulik ka mitteosalevates liikmesriikides tegutsevatele leiutajatele, kes võiksid saada ühtse kaitse osalevate liikmesriikide territooriumidega hõlmatud alal (mida on seletatud üksikasjalikumalt punktis 4.6). Selle tulemusena oleks kogu liidus kehtiva patendikaitse hankimine lihtsustatud ning see vähendaks tunduvalt sellise kaitse kulusid nii osalevatest kui ka mitteosalevatest liikmesriikidest leiutajate jaoks. See lubab eeldada, et edaspidi hakkab praegusest tunduvalt rohkem leiutajaid taotlema kogu liidus kehtivat patendikaitset²³. See oleks kasulik siseturu toimimisele.

Teaduse ja tehnoloogia arendamine

On üldteada, et lihtne juurdepääs patendikaitsele ergutab teadus- ja arendustegevust:²⁴ üksikinvestorite, uuendusmeelsete VKEd ja suurettevõtete kalduvus investeerida teadus- ja arendustegevusse sõltub suurel määral võimalusest tagada tehtud leiutisele ainuõigus, et saada oma tehtud investeeringu eest õiglast tasu. Lihtne juurdepääs majanduslikult efektiivsemale, lihtsamale ja õiguskindlale patendisüsteemile on seega ülimalt tähtis teaduse ja tehnoloogia arendamiseks liidus.

Praegune Euroopa killustatud patendisüsteem ei aita kaasa vajalike raamtingimuste loomisele teadus- ja arendustegevuse edendamiseks. Ettevõtted – ja eriti VKEd – näevad praegust patendisüsteemi liialt kuluka ja keerukana²⁵.

Ühtse patendi loomisega kaasneb patendisüsteemi kasutajaile märkimisväärsed eeliseid seoses lihtsama juurdepääsu, suurema majandusliku efektiivsuse, suurema lihtsustatuse ja parema õiguskindlusega. Patendikaitse hankimine ei oleks lihtsam ja odavam mitte üksnes osalevate liikmesriikide territooriumide jaoks, vaid ka patendikaitse hankimine kogu liidu jaoks oleks lihtsam ja odavam, nagu ülalpool selgitatud. Need täiustatud raamtingimused aitaksid ergutada investeerimist teadus- ja arendustegevusse ning edendaksid seega teaduse ja tehnoloogia arendamist kogu liidus. Kuna ühtsest patendikaitsest saaksid kasu ka mitteosalevates liikmesriikides tegutsevad kasutajad, võib oodata positiivseid tulemusi ka mitteosalevate liikmesriikide teadus- ja arendustegevuses.

4.3.2. Liidu eesmärkide edendamine ja liidu integreerumise protsessi tõhustamine

Liidu huvide kaitsmine

Siseturu killustatuse tõttu, mis tuleneb liidus kehtiva patendikaitsega seostatavatest suurtest kuludest, ei saa liidu leiutajad nautida kõiki ühtse turu kasusid. See kehtib eriti juhul, kui investor soovib optimaalset kaitset kogu liidus kui tervikus. Võrreldes teiste suuremate majandusruumidega nagu Ameerika Ühendriigid, Jaapan või Hiina, on selline olukord

²³ Vt allpool punkt 5.2.1.

²⁴ Guellec / van Pottelsberghe, *The Economics of the European Patent System*, OUP 2007.

²⁵ Vt näiteks komisjoni kokkuvõtte „Arutelu tulevase patendipoliitika üle Euroopas, 2006”.

halvem. Leiutaja jaoks võib olla paeluvam taotleda patendikaitset mõnes suure tarbijaturuga ja ühtse kaitsesüsteemiga majandusruumis, nagu Ameerika Ühendriikides. Selline olukord mõjub negatiivselt liidu konkurentsivõimele, kuna innovatsiooniga seonduv tegevus sünnitab inimkapitali, mis kipub olema liikuvam kui muude valdkondade inimkapital. Praeguste innovatsiooni seisukohast vähem soodsate raamtingimuste tõttu on liit nii Euroopa kui ka mitte-Euroopa leiutajate jaoks vähem atraktiivne koht loomiseks ja uuendamiseks. Seega kaitses rühma liikmesriikide tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse valdkonnas liidu huve, kuna see parandaks liidu konkurentsipositsiooni ja liidu atraktiivsust ülejäänud maailma silmis.

Liidu integreerumise protsessi tõhustamine

Rühma liikmesriikide vaheline tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse valdkonnas suurendaks ühtlasi lõimitust osalevate liikmesriikide vahel ning samuti osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vahel, võrreldes praeguse olukorraga.

27 õigusraamistiku asemel, mis sisaldavad erinevaid jõustamise ja väljastamisjärgse säilitamise nõudeid, saaksid kasutajad valida ühe õigusrežiimi kohase ühtse patendi ja Euroopa patendi või riikliku õigusrežiimi kohase riikliku patendi vahel, mis aitaks patentide valdkonda ühtlustada ning tõhustaks lõimumisprotsessi osalevates liikmesriikides.

Praegusele süsteemile omase kulukuse ja keerukuse tõttu jõustatakse Euroopa patendid praegu keskmiselt viies liikmesriigis. See loob liidu sees patendiõiguse „piirid”. Ühtse patendi korral osalevate liikmesriikide vahelised sisemised patendiõiguse piirid kaoks. Kuna kogu liidus kehtiva patendikaitse hankimise üldkulud ja keerukus väheneksid tuntavalt, võiks pealegi oodata, et Euroopa patendi kaudu taotleb patendikaitset ka rohkem tõhustatud koostöös mitteosalevate liikmesriikide leiutajaid²⁶.

See on isegi veel tõenäolisem seetõttu, et leiutajad oleksid huvitatud kogu liidus kehtiva patendikaitse hankimisest, et kaitsta leiutisi toodete eest, mis tulevad sisse kolmandatest riikidest ja mis rikuvad siseturule sisenedes nende patendiõigusi. Praegu ei ole niisuguste toodete konfiskeerimine liidu välispiiridel ELi tollipiiri määrase kohaselt võimalik, kui need tooted imporditakse selliste liikmesriikide kaudu, kus patendi omanik ei ole oma patenti jõustanud. See takistab tõsiselt kaitset patendiõiguste rikkumiste vastu, mis on seotud kolmandatest riikidest imporditavate toodetega. Võib eeldada, et kui üldkulud on märkimisväärselt väiksemad, taotleb suurem hulk patendiomanikke, kelle huve sellised rikkumised kahjustavad, laiemat kaitset. Kokkuvõttes tugevdaks tõhustatud koostöö liidusisest lõimumist patendikaitse valdkonnas.

Seega tugevdaks ühtne patendikaitse osalevate liikmesriikide vahelist integratsiooni, pakkudes kõrgetasemelist osalevate liikmesriikide piiride ülest patendikaitset. Pakkudes osalevates liikmesriikides ühetaolist patendikaitset, loob ühtne patent piirkonna, kus ei ole patendiõigusest möödahiilimise auke, mis võimaldab võidelda soovimatute ilmingutega, nagu siseturu killustatus või rikkujate vaba tegutsemine. Mis puutub osalevate liikmesriikide ja mitteosalevate liikmesriikide vahelisse integratsiooni, siis siin võib samuti oodata positiivseid tulemusi, sest ühtsest patendist ja juurdepääsust ühtsele patendikaitsele osalevates liikmesriikides saavad kasu ka mitteosalevatest liikmesriikidest kasutajad. Samuti aitab see

²⁶ Vt allpool punkt 5.2.1.

kaasa piiriülese majandustegevuse intensiivistamisele osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vahel.

4.4. Vastavus aluslepingutele ja liidu õigustikule

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 326 peab mis tahes tõhustatud koostöö vorm olema kooskõlas liidu aluslepingute ja õigusega. Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas oleks ühenduse õigustikuga kooskõlas.

Esiteks seataks koostöö sisse valdkonnas, mis kuulub liidu jagatud pädevuste alla (ELi toimimise lepingu artikli 4 lõige 2 – vt eespool punkt 4.2).

Teiseks on praegusel hetkel olemas vaid piiratud arv liidu õigusakte ELi toimimise lepingu artikli 288 tähenduses, millest ükski ei käsitle kogu liidus ühtset kaitset pakkuva Euroopa intellektuaalomandi õiguse loomist.

Kui välja arvata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiiv 98/44/EÜ biotehnoloogialeutiste õiguskaitse kohta,²⁷ ei ole patendiõigust liidu tasandil ühtlustatud. Selles direktiivis on muu hulgas sätestatud biotehnoloogialeutiste ühtlustatud patenditavuse kriteeriumid ja patenditavuse erandid. Liidu seadusandja on kehtestanud õigusaktid patenditähetaegade pikendamise kohta teatud liiki patenditud objektide puhul. Nendeks õigusaktideks on määrus (EÜ) nr 1610/96 taimekaitsevahendite täiendava kaitse tunnistuse kasutuselevõtu kohta²⁸ ning määrus (EÜ) nr 469/2009 ravimite täiendava kaitse tunnistuse kasutuselevõtu kohta²⁹.

Tõhustatud koostöö patentide valdkonnas ei põhjustaks diskrimineerimist. Juurdepääs ühtsele patendile oleks avatud kõigile patendisüsteemi kasutajatele kogu liidust, sõltumata taotleja kodakondsusest, elukohast või tegevuskohast. Teisest küljest oleks kasutajatel endiselt võimalik hankida patendikaitse mitteosalevates liikmesriikides, määrates need liikmesriigid kindlaks lisaks osalevate liikmesriikide territooriumile, kus kehtib ühtne patendikaitse.

Lisaks oleks kõigil kasutajatel võimalus jõustada oma Euroopa patent osalevate liikmesriikide jaoks ja mitteosalevate liikmesriikide territooriumide jaoks samadel tingimustel. Seega väljastaks EPA ühe ja sama leiutise kohta ühe ja sama patendi, ilma et sellega kaasneks täiendavaid haldussekeldusi või täiendavaid kulusid. Kasutajad maksaksid patendi väljastamise tasu EPA-le ning kuni patendi väljastamise hetkeni oleks neil võimalus valida, millistel territooriumidel patent kehtib, nimelt järgmiste võimaluste vahel: (i) Euroopa patent, mis kehtib osalevate liikmesriikide territooriumil, kus see patent evib ühtset iseloomu, (ii) Euroopa patent, mis kehtib osalevate liikmesriikide territooriumil, kus see patent evib ühtset iseloomu, kuid milles on samuti kindlaks määratud teatavad teised Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riigid, või (iii) Euroopa patent, milles on kindlaks määratud ainult teatavad Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riigid.

²⁷ EÜT L 213, 30.7.1998, lk 13.

²⁸ EÜT L 198, 8.8.1996, lk 30–35.

²⁹ ELT L 152, 16.6.2009, lk 1–10.

4.5. Siseturgu ega majanduslikku, sotsiaalset või territoriaalset sidusust ei ohustata, kaubandustõkkeid ega kaubanduslikku diskrimineerimist ei teki, konkurentsi ei mõjustata

4.5.1. Tõhustatud koostöö ei tohi ohustada siseturgu ega majanduslikku, sotsiaalset või territoriaalset sidusust

ELi toimimise lepingu artikkel 326 nõuab, et tõhustatud koostöö ei tohi ohustada siseturgu ega majanduslikku, sotsiaalset või territoriaalset sidusust.

Nagu eespool selgitatud, aitaks rühmas liikmesriikides ühtse patendikaitse loomine kaasa siseturu toimimisele³⁰. Ühtne patendikaitse, mis toimiks osalevates liikmesriikides ühetaoliselt, vähendaks praegusi probleeme, mis on tingitud killustatud patendisüsteemist osalevates liikmesriikides. Eelkõige oleks patendi omanikel võimalik välistada kolmandatest riikidest saabuvate, patendiõigusi rikkuvate kaupade ja teenuste sisenemine osalevate liikmesriikide territooriumile ning kohandada oma tootmis-, litsentseerimis- ja äripraktika vastavalt osalevate liikmesriikide turgudele.

Siseturu toimimine paraneks ka mitteosalevate liikmesriikide jaoks, sest nagu eespool selgitatud, on tõenäoline, et kogu liidus kehtivat patendikaitset taotleks suurem hulk leiutajaid.

Veelgi enam, nagu üksikasjalikumalt selgitatud allpool punktis 4.6, oleks võrdne juurdepääs ühtsele patendikaitsele tagatud kõigile patendiomanikele, olenemata sellest, kas nad on pärit osalevatest liikmesriikidest või mitteosalevatest liikmesriikidest. Osalevate liikmesriikide territooriumi hõlmav ühtne patendikaitse oleks täiendav vahend, mis oleks kättesaadav kõigile patendiomanikele kogu liidus, ning see võib praegust siseturu toimimise olukorda ainult parandada. Samuti peaks see aitama parandada majanduslikku sidusust.

Üldisemas mõttes ei mõjuks ühtne patendikaitse majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele sidususele negatiivselt eelkõige seetõttu, et majandustegevuses osaleja tegevuskoht on ühtsele patendikaitsele (ning sellega seotud lihtsustamisele ja kulude kokkuhoiule) juurdepääsu seisukohast tähtsusetu.

4.5.2. Tõhustatud koostöö ei tohi kujuneda takistuseks ega diskrimineerivaks teguriks osalevate liikmesriikide vahelises kaubanduses ega mõjustada nende vahelist konkurentsi

ELi toimimise lepingu artikkel 326 nõuab, et tõhustatud koostöö ei tohi kujuneda takistuseks ega diskrimineerivaks teguriks osalevate liikmesriikide vahelises kaubanduses ega mõjustada nende vahelist konkurentsi.

Nagu eespool selgitatud, aitaks rühma liikmesriikide territooriumil ühtse patendikaitse loomine kaasa siseturu toimimisele ning eriti kaupade vabale liikumisele. Osalevate liikmesriikide territooriumil kaoks praegune killustatus, kus liikmesriikide vahel eksisteerivad patendiõiguse „piirid” (seoses olemasolevate patendiõiguste kehtivuse territoriaalse piiratusega). Tõenäoliselt paraneks ka osalevate liikmesriikide ja mitteosalevate liikmesriikide

³⁰ Vt eespool punkt 4.3.1.

vaheline kaubandus, sest arvatavalt taotleks suurem hulk leiutajaid kogu liidus kehtivat kaitset kui praegu³¹.

Samuti (ja nagu on täpsemalt selgitatud allpool punktis 4.6) ei oleks tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse valdkonnas takistuseks ega diskrimineerivaks teguriks liikmesriikidevahelises kaubanduses. Ühtne patendisüsteem saab olema avatud, mis tähendab, et mitteosalevate liikmesriikide leiutajatel ja uuendusmeelsetel ettevõtetel on osalevates liikmesriikides kehtiva patendikaitse taotlemisel samuti juurdepääs ühtsele patendikaitsele võrdsetel alustel nende kolleegidega osalevatest liikmesriikidest. Mis puutub patendikaitseesse mitteosalevates liikmesriikides, siis ei looda sellega kaubanduses mingeid takistusi ega diskrimineerivaid tegureid, kuna kõik kasutajad peavad oma Euroopa patendi neis riikides jõustama või hankima riiklikud patendid, olenemata sellest, kas nad on pärit osalevatest või mitteosalevatest liikmesriikidest.

Mis puutub nõudesse, et tõhustatud koostöö ei tohi mõjustada konkurentsi, siis see ei mõjusta ei liikmesriikide ega majanduses osalejate vahelist konkurentsi.

Tõhustatud koostöö raames loodud ühtne patendikaitse ei mõjusta muu hulgas ka liikmesriikidevahelist konkurentsi uuendusmeelsete ettevõtete investeringute pärast. Innovatiivsete ettevõtete jaoks paranevad raamtingimused kogu liidu ulatuses, kuna patendi taotlemise kulud vähenevad, nagu eespool kirjeldatud. Kuna majandustegevuses osaleja tegevuskoht on ühtsele patendikaitsele juurdepääsu seisukohast tähtsusetu (ning seonduva kulude kokkuhoiu tõttu), ei ole asjaolu, kas liikmesriik tõhustatud koostöös osaleb või mitte, seda liikmesriiki soosiva või mittesooisiva investeerimisotsuse vastuvõtmisel määrav.

Mis puudutab osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide ettevõtjate vahelist konkurentsi, siis ühtse patendikaitse loomine parandab raamtingimusi uuendusmeelsete ettevõtete jaoks kogu liidu ulatuses. Nii osalevate liikmesriikide territooriumil kui ka mitteosalevate liikmesriikide territooriumil kehtivate patentide arv tõenäoliselt kasvab, sest patendiomanikud soovivad ilmselt hankida osalevate liikmesriikide jaoks ühtse patendi ning kasutada ühtse patendi kasutamisega kaasnevat kulude kokkuhoidu selleks, et hankida mitteosalevate liikmesriikide territooriumide jaoks Euroopa patendid. Nagu eespool selgitatud, on see eriti tõenäoline neis majandussektorites, mis on mõjustatud Euroopa patente rikkuvate toodete impordist kolmandatest riikidest, sest ainult katkematu kaitse kõigil liidu välispiiridel võimaldaks patendiomanikel kasutada tõhusalt ära ELi tollipiiri määrust ning lasta need tooted kõigil välispiiridel konfiskeerida.

4.6. Mitteosalevate liikmesriikide õiguste austamine

ELi toimimise lepingu artikkel 327 nõuab, et mis tahes tõhustatud koostöö austab nende liikmesriikide pädevust, õigusi ja kohustusi, kes selles ei osale.

Tõhustatud koostöö patentide valdkonnas austaks kõigiti mitteosalevate liikmesriikide õigusi. Juurdepääs ühtsele patendile oleks avatud kõigile patendisüsteemi kasutajatele kogu liidust, sõltumata taotleja kodakondsusest, elukohast või tegevuskohast. Teisest küljest oleks kasutajatel endiselt võimalik hankida patendikaitse mitteosalevates liikmesriikides, hankides nende liikmesriikide territooriumide jaoks Euroopa patendi või väiksema tõenäosusega hankides riiklikud patendid. Seepärast oleks mitteosalevate liikmesriikide leiutajate ja

³¹ Vt punktid 4.3.2 ja 5.2.1.

uuendusmeelsete ettevõtete juurdepääs ühtsele patendile samaväärne osalevate liikmesriikide leiutajate ja ettevõtete juurdepääsuga.

Seepärast soovivad osalevad liikmesriigid luua ühtse patendikaitse kogu tõhustatud koostööga hõlmatud territooriumi ulatuses. Seega ei mõjuta see mitteosalevate liikmesriikide õigust säilitada oma territooriumil kehtivad patendikaitse nõuded. Nad võivad näiteks jätkuvalt nõuda Euroopa patentide oma riigi territooriumil jõustamise eeltingimusena nende patentide tõlkeid.

Tuleb rõhutada, et ühtne patent ei diskrimineeriks kasutajaid mitteosalevatest liikmesriikidest: mitteosalevatest liikmesriikidest kasutajatel oleks osalevates liikmesriikides kehtiva patendikaitse taotlemisel (mis võimaldaks turulepääsu nende uuenduslikele toodetele) juurdepääs ühtsele patendikaitsele võrdsetel alustel kasutajatega osalevatest liikmesriikidest. Mis puutub patendikaitse mitteosalevates liikmesriikides, siis kõik kasutajad peavad oma Euroopa patendi neis riikides jõustama või hankima riiklikud patendid.

Mitteosalevatest liikmesriikidest taotlejatele kompenseeritakse samuti riigi ametlikus keeles esitatud avalduste ühesse EPA töökeeltest tõlkimise kulud – samamoodi kui osalevatest liikmesriikidest taotlejatelegi. Samuti on mitteosalevatest liikmesriikidest pärit väidetavatel rikkujatel õigus nõuda vaidluse korral täielikku käsitsitõlget. Seega mingisugust diskrimineerimist osalevatest ja mitteosalevatest liikmesriikidest kasutajate vahel ei tekiks.

Lõpuks väärrib märkimist, et seoses tõhustatud koostööga ühtse patendikaitse valdkonnas ei tõusetu mingeid patendiõiguste ammendumisega seonduvaid probleeme. Kaupade vabale liikumisele osalevate liikmesriikide ja mitteosalevate liikmesriikide vahel tõhustatud koostöö mõju ei avaldaks. Vastavalt Euroopa Liidu kohtu väljakujunenud kohtupraktikale on patendiõiguse või mis tahes muu intellektuaalomandi või tööstusomandi õiguse ammendumiseks tarvis, et kaitstud objekt oleks toodud liidus (või Euroopa majanduspiirkonnas) turule õiguse omaniku enda poolt või tema nõusolekul. Patentide osas on kohus tõepoolest langetanud otsuse, et aluslepingute sätteid kaupade vaba liikumise kohta, kaasa arvatud ELi toimimise lepingu artikli 36 sätteid, tuleb tõlgendada nii, et patendiomanik, kes müüb teatud toodet ühes liikmesriigis, kus see toode on kaitstud patendiga, ja siis toob selle ise turule teises liikmesriigis, kus see ei ole kaitstud, ei saa kasutada talle esimese liikmesriigi õigusaktidega antud õigust selleks, et välistada toote turustamine esimeses riigis, kui see on imporditud teisest liikmesriigist³².

4.7. Kokkuvõte õiguslike tingimuste täitmise kohta

Ülalöeldu põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et kõik aluslepingutega seatud õiguslikud tingimused tõhustatud koostööks on täidetud.

5. TÕHUSTATUD KOOSTÖÖ MÕJUDE HINDAMINE

5.1. Praegune olukord

Praeguses olukorras tekivad seoses sellega, et riiklikud ja Euroopa patendid pakuvad kaitset ainult territoriaalselt piiratud alal, liidusisesed tühimikud, millega võivad kaasneda mitmed järgmistest soovimatutest mõjudest:

³² Kohtuasi 187/80, *Merck & Co. Inc. versus Stephar BV ja Petrus Stephanus Exler*, EKL 1981, lk 2063.

- äri võimalused lähevad kaotsi: patendiomanikud keskenduvad oma toodete patendikaitsele ning tootmisel, litsentseerimisel ja turustamisel pigem ainult mõnede riikide turgudele; äri võimaluste kasutamine teistel turgudel – väiksematel või kaugematel – on vähem tõenäoline; see ei teeni tõelise siseturu eesmärki ning samuti võib see ohustada liidusisest sidusust;
- uuendusmeelsed ettevõtted on ebasoodsas olukorras: kolmandatel isikutel, kes toodavad ja müüvad patenditud tooteid neis liikmesriikides, kus patendikaitse ei ole tagatud, on konkurentsieelis patendiomanike ees, kes peavad oma teadus- ja arendustegevuse investeeringud tasa teenima; eriti ebasoodsas olukorras on uuendusmeelsed VKEd, kes ei ole taotlenud kogu liidus kehtivat patendikaitset sellise kaitse hankimisega seonduvate suurte kulude tõttu;
- patentide väärtus on nõrgestatud: patendiomanikud ei saa toetuda ELi tollipiiri määrusele,³³ et välistada kolmandatest riikidest saabuvate, patendiõigusi rikkuvate kaupade ja toodete siseturule toomist liikmesriikide kaudu, kus patendikaitse puudub; tolliasutused on kohustatud need patendiõigusi rikkuvad kaubad ja tooted vabastama ning need võivad seega siseturul vabalt ringelda; kuigi põhimõtteliselt ei tohi neid tagatud patendikaitsega liikmesriikide turule sisse tuua, on praktikas asi teisiti, kuna piirikontrolle siseturul enam ei ole ning need kaubad või tooted saavad liidus vabalt ringelda³⁴.

5.2. Mõjude hindamine

Ühtse patendikaitse õiguse loomisega rühmas liikmesriikides kaasneksid Euroopa patendisüsteemi kasutajaile kohesed materiaalsed eelised. Esile tuleks tõsta järgmisi ühtse patendikaitse omadusi:

- parem juurdepääs patendikaitsele;
- kulude vähenemine ja lihtsustumine.

5.2.1. Parema juurdepääsu patendikaitsele

Ühtne patent kogu tõhustatud koostööga hõlmatud alal tagaks lihtsama juurdepääsu patendikaitsele kõigile patendisüsteemi kasutajatele Euroopas. See kehtiks nii osalevate liikmesriikide kui ka mitteosalevate liikmesriikide taotlejate suhtes. Tõhustatud koostöö piirkond hõlmaks tunduvalt suuremat turgu kui mis tahes üksiku liikmesriigi turg, mille tulemuseks on kaitse kulude suhteline vähenemine, võrreldes majanduse suurusega.

Suhteliste patendikulude mõju nõudlusele patendikaitse järele uuriti hiljutises komisjoni jaoks teostatud uuringus³⁵. Selles uuringus võrreldi patendikuluseid, võttes arvesse turu suurust ja patendinõudluse punktide arvu keskmises patendis antud territooriumi kohta, ning uuring näitas, et väga suurte kuludega kaasneb Euroopas tunduvalt väiksem nõudlus patentide järele

³³ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta.

³⁴ Patendiõigusi rikkuvate kaupade identifitseerimine muutub väga keeruliseks, kui need on pääsenud siseturul vabasse ringlusse. Patendiomanikud saavad oma õigused jalule seada ainult sel juhul, kui nad kehtestavad oma patendi riiklike kohtute kaudu.

³⁵ Economic Cost-Benefit Analysis of the Community Patent, Bruno van Pottelsberghe ja Jérôme Danguy, vt http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/index_en.htm.

ning EPA-le esitatud taotluste arv on väiksem. Samuti näitas uuring, et Londoni leping³⁶ on avaldanud kulude vähendamisele olulist mõju, kuid Euroopa patent on endiselt mitu korda kallim kui USA patent.

Kui luua ühtne patent, mis hõlmaks suurt osa liidu territooriumist, patendikaitse kulu iga nõudluspunkti kohta väheneks. Uuringud on näidanud, et tasude elastsus on $-0,4$,³⁷ tasu suurenemisega 10% kaasneb patenditaotluste arvu vähenemine umbes 4%. Vähendades patendikaitse maksumust elaniku kohta, peaks patendikaitse territooriumi suurenemine suurendama nõudlust patentide järele. See looks uusi võimalusi VKEdele, kelle jaoks praegused suured suhtelised kulud muudavad kaitse väljaspool nende endi koduturgu tegelikult kättesaamatuks.

5.2.2. Kulude vähenemine ja lihtsustumine

Tõhustatud koostöö raames loodud ühtse patendikaitsega kaasneks märkimisväärne kulude alanemine ja süsteemi lihtsustumine kasutajate jaoks, sest ühtse patendi haldus oleks tsentraliseeritud ja tõlkimisnõuded lihtsustuksid.

5.2.2.1. Ühtse patendi keskne haldus

Ühtse patendi keskse haldusega muutuks olukord oluliselt paremaks seoses kulude vähenemise ja süsteemi lihtsustumisega. Täheldatavad oleksid järgmised eelised:

- iga-aastase pikendamise tasude keskne maksmine (vastupidiselt praegusele maksesüsteemile, kus iga-aastased pikendamise tasud tuleb maksta riiklikele patendiametitele eraldi igas liikmesriigis, kus patendi omanik soovib oma patenti endiselt kehtivana hoida); jällegi saavad patendiomanikud kasu märkimisväärselt kulude vähenemisest:
 - ametlike tasude osas tuleb patendiomanikul tasuda ainult üks iga-aastane pikendamise tasu ühtse patendi eest, selle asemel et maksta iga-aastaseid pikendamise tasusid igas liikmesriigis, kus soovitakse riikliku või Euroopa patendi kehtivust säilitada;
 - esinduskulude osas on patendiomanikul võimalus tasuda iga-aastane pikendamise tasu ühtse patendi eest ise otse EPA-le või volitada seda makset sooritama üksainus kutseline esindaja, selle asemel et olla sunnitud volitama makseid sooritama eraldi kutseline esindaja igas liikmesriigis, kus soovitakse patenti pikendada³⁸;

³⁶ Londoni leping sisaldab vabatahtlikku raamistikku, mille eesmärgiks on vähendada Euroopa patendikonventsiooni raames patendi taotlemisega seotud kulusid. See võeti vastu oktoobris 2000 Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riikide valitsustevahelisel konverentsil ning see jõustus 1. mail 2008 neljateistkümnes Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riigis, millest kümme on ELi liikmesriigid.

³⁷ G de Rassenfosse ja B van Pottelsberghe, Per un pugno di dollari: A first look at the price elasticity of patents, Oxford Review of Economic Policy, 23(4), 588–604.

³⁸ Tasub meelde tuletada, et mõnedes liikmesriikides kehtivad patendiomanike suhtes otsesed või kaudsed nõuded, et nad kasutaksid riikliku patendiametiga suhtlemisel kohalikke kutselisi esindajaid, vt <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/vi/index.htm> (iga-aastase pikendamise tasude maksmise kohta) ja <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/iv/index.htm> (tõlgete esitamise kohta).

- patendiga seotud õigusliku teabe, nagu litsentsid, üleandmised, piirangud, aegumised, loovutused, keskne registreerimine (vastandina praegustele riiklikele nõuetele, et registreerida tuleb riiklikes patendiametites); see parandaks suuresti õiguskindlust, võimaldades lihtsat juurdepääsu patente käsitlevale õiguslikule teabele; ülevaate saamine patentide omandusest ja õiguslikust staatusest on väga oluline eelkõige litsentsilepingute läbirääkimiste puhul ning eriti standardite kontekstis ning see muudab patendiportfellide halduse märksa lihtsamaks.

5.2.2.2. Tõlkimise nõuded

Ühtse patendi puudumise tulemuseks on märkimisväärsed kulud, mis on otseselt või kaudselt seotud praegu kohaldatavate tõlkimise nõuetega. Praegu tuleb Euroopa patent jõustada enamikus Euroopa patendikonventsiooniga ühinenud riikides, et see muutuks kehtivaks. Riiklike õigusaktidega võidakse nõuda, et patendiomanik esitab patendi tõlke, tasub riiklikule patendiametile avaldamistasu ning täidab mitmesugused formaalsed nõuded (mis puudutavad näiteks esitatavate koopiate arvu, etteantud vormide kasutamist, ajalisi tähtaegu). Selles protsessis kuhjuvad märkimisväärsed kulud, bürokraatia ja keerukus, sealhulgas järgnev:

- tehniliste tõlgete kulud. Patentides sisalduvate tehniliste tekstide tõlkimiseks on vaja vastavale erialale spetsialiseerunud tõlkijaid. Keskmiselt küsitakse tõlkelehekülje eest 85 eurot, samas kui tavalise patendi pikkuseks on ligikaudu 20 lehekülge (kuid mõningatel juhtudel võib see küündida ka 200 leheküljeni);
- kutseliste esindajate küsitavad tasud. Kohalikud kutselised esindajad tegutsevad sageli vahendajatena patendiomaniku ja riiklike patendiametite vahel, kuhu tõlked on vaja esitada. Nad võivad pakkuda tõlkimise korraldamist või välistõlkijate teostatud tõlgete kinnitamist ning samuti võivad nad pakkuda, et tagavad riiklike õigusaktidega kehtestatud ametlike nõuete täitmise. Patendiomanik peab maksma nende teenuste eest tasu ning need tasud varieeruvad umbes 150 eurost 600 euroni ühe patendi jõustamise eest, olenevalt liikmesriigist;
- ametlikud tasud, mida küsivad riiklikud patendiametid tõlgete avaldamise eest. Tavalise pikkusega Euroopa patendi (20 lehekülge) avaldamise tasu võib küündida 25 eurost kuni 400 euroni teatud liikmesriikides.

Kokkuvõttes võivad need jõustamiskulud moodustada Euroopas kuni 40% kõigist patentidega seotud kuludest. Paljudel juhtudel võib Euroopa patendi jõustamine kõigest ühes liikmesriigis maksta rohkem kui kõik EPA-le Euroopa patendi uurimise, läbivaatamise ja väljastamise eest makstavad tasud kokku.

Ühtse patendikaitsega hulga liikmesriikide jaoks võib saavutada märkimisväärse kulude kokkuhoiu ja süsteemi lihtsustamise kasutajate jaoks. Osalevate liikmesriikide jaoks oleks ühtse lihtsustatud tõlkimise korralduse tulemus järgmine:

- (a) tõlkimise nõuded oleksid piiratud nõuetega, mis on kehtestatud Euroopa patendikonventsiooniga, ilma et see piiraks proportsionaalsete ülemineukorralduste kohaldamist, mille alusel võib ajutiselt nõuda lisatõlkeid, millel ei oleks õigusjõudu, vaid mis teeniksid üksnes teavitamise eesmärki;
- (b) riiklikele patendiametitele ei oleks tarvis esitada tõlkeid ja avaldamistasusid ei oleks vaja maksta;

(c) esindamise eest riiklikul tasandil ei oleks tarvis maksta.

Praegu oleksid tavalise pikkusega Euroopa patendi vastavalt kolmes, kuues ja kolmeteistkümnes liikmesriigis ning kogu liidus jõustamise kulud järgmised:

- juhul kui patendi omanik taotleb kaitset ainult kolmes liikmesriigis – Saksamaal, Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis, pärast Londoni lepingu jõustumist jõustamisnõudeid ei ole ja jõustamiskulusid ei teki;
- juhul kui taotletakse kaitset kuues liikmesriigis, võivad jõustamiskulud küündida 3000 eurost kuni 4500 euroni, olenevalt valitud liikmesriikidest ning sellest, kas vastavad liikmesriigid on Londoni lepingu rakendanud;
- kui taotletakse kaitset kolmeteistkümnes valitud liikmesriigis, oleksid jõustamiskulud üle 12 000 euro ning kogu liidus kehtiv kaitse läheks jõustamiskuludena maksma 22 000 kuni 26 000 eurot.

Tõhustatud koostöö järgse lihtsustatud tõlkimiskorralduse raames küüniksid tõlkekulud kuni ligikaudu 680 euroni patendi kohta,³⁹ ilma et see piiraks proportsionaalsete lisatõlgete nõuete kohaldamist üksnes teabe pakkumise eesmärgil, mida võidakse pidada üleminekuperioodil vajalikuks. See vastab praegusele keskmisele patendinõudluse tõlkimise kulule EPA kahte ülejäänud töökeelde lisaks menetluskeelele (Euroopa patendikonventsiooni artikli 14 lõige 6).

Seega oleksid jõustamiskulud osalevate liikmesriikide territooriumide jaoks võrdsed praeguse kuluga, mis tuleb kanda kaitse saamiseks neis liikmesriikides, mis on Londoni lepingu osapoolteks ja mis on tõlkimisnõuetest täielikult loobunud (Saksamaa, Prantsusmaa, Ühendkuningriik ja Luksemburg)⁴⁰.

Täiendavad jõustamiskulud tekivad üksnes sel juhul, kui patendi omanik soovib laiendada patendikaitset mitteosalevatesse liikmesriikidesse. Tõhustatud koostöö tulemusena saavutaksid kasutajad kogu liidus märkimisväärse kulude kokkuhoiu. Olenemata osalevate liikmesriikide tegelikust arvust, saaksid lihtsustatud tõlkenõuete tõttu patendi hankimise kulude vähenemisest kasu kõik taotlejad. Loomulikult on oodatav kulude kokkuhoid seda suurem, mida rohkem liikmesriike osaleb.

³⁹ 4 lehekülge nõudluspunkte x 85 eurot/lk x 2 keelt = 680 eurot.

⁴⁰ Londoni lepinguga ühinenud riikidelt, mille ametlik keel on üks EPA töökeeltest, nõutakse täielikku loobumist tõlkenõuetest (lepingu artikli 1 lõige 1). ELis kehtib see Prantsusmaa, Saksamaa, Luksemburgi ja Ühendkuningriigi suhtes.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 329 lõiget 1,

võttes arvesse Eesti, Leedu, Luksemburgi, Madalmaade, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Sloveenia, Soome, Taani ja Ühendkuningriigi esitatud palvet,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut⁴¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 3 lõikele 3 rajab liit siseturu, taotleb Euroopa säästvat arengut, mis põhineb tasakaalustatud majanduskasvul, ning edendab teaduse ja tehnoloogia arengut. Selle eesmärgi saavutamisele aitab kaasa selliste õiguslike tingimuste loomine, mis võimaldavad ettevõtjatel kohandada oma tegevust toodete tootmiseks ja turustamiseks riigipiiride üleselt ning pakuvad ettevõtjatele rohkem valikuid ja võimalusi. Ettevõtjatele kättesaadavate õiguslike vahendite hulgas peaks olema ühtne patent, millel on ühetaoline toime kogu liidu ulatuses.
- (2) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 118 ning siseturu rajamise ja selle toimimise raames peab meetmete hulka kuuluma ühetaolise patendikaitse loomine kogu liidus ning kogu liitu hõlmava tsentraliseeritud loaandmise, koordineerimise ja järelevalve korra kehtestamine.
- (3) 5. juulil 2000 võttis komisjon vastu ettepaneku nõukogu määruse vastuvõtmiseks ühenduse patendi kohta, et luua ühtne patent, mis pakuks ühetaolist kaitset kogu liidus. 30. juunil 2010 võttis komisjon vastu ettepaneku nõukogu määruse vastuvõtmiseks Euroopa Liidu patendi (ELi patendi) tõlkimise korraldamise kohta, sätestades ELi patendi suhtes kohaldatava tõlkimise korralduse.
- (4) Nõukogu 10. novembri 2010. aasta istungil protokolliti, et puudub ühehäälneline toetus Euroopa Liidu patendi tõlkimise korraldamist käsitleva nõukogu määruse ettepanekule. 10. detsembril 2010. aastal kinnitati ületamatute raskuste olemasolu, mis muutsid ühehäälsuse saavutamise

⁴¹ ELT C , lk .

võimatuks nii praegu kui ka lähitulevikus. Kuna lõplikuks kokkuleppeks ühtse patendikaitse suhtes liidus on vaja kokkulepet nõukogu määruse suhtes ELi patendi tõlkimise korraldamise kohta, on kindlaks tehtud, et asjakohaseid aluslepingute sätteid kohaldades ei ole eesmärki luua kogu liidus ühtne patendikaitse mõistliku aja jooksul võimalik saavutada.

- (5) Sellises olukorras esitas kaksteist liikmesriiki, nimelt Eesti, Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Sloveenia, Soome, Taani ja Ühendkuningriik, komisjonile oma 7., 8. ja 13. detsembri 2010. aasta kirjades palve, milles märgitakse, et nad soovivad alustada olemasolevate, läbirääkimiste ajal nende liikmesriikide poolt toetatud ettepanekute alusel ühtse patendikaitse loomise alal omavahelist tõhustatud koostööd ning selleks peaks komisjon esitama nõukogule vastava ettepaneku. Neid palveid kinnitati konkurentsivõime nõukogu 10. detsembri 2010. aasta istungil. Kokku on tõhustatud koostööd palunud kaksteist liikmesriiki.
- (6) Tõhustatud koostöö peaks looma vajaliku õigusliku raamistiku ühtse patendikaitse loomiseks osalevates liikmesriikides ja tagama kogu liidu ettevõtjatele võimaluse parandada oma konkurentsivõimet, kui nad taotleavad osalevates liikmesriikides ühtset patendikaitset, ning samuti peaks tõhustatud koostöö aitama kaasa teaduse ja tehnoloogia arendamisele.
- (7) Tõhustatud koostöö eesmärgiks peaks olema luua ühtne patent, mis pakuks ühetaolist kaitset kõigi osalevate liikmesriikide territooriumil ning mille väljastaks kõigi nende liikmesriikide jaoks Euroopa Patendiamet (EPA). Ühtse patendi vajaliku eeldusena peaks kohaldatav tõlkimise korraldus olema lihtne ja majanduslikult efektiivne ning vastama korraldusele, mis on sätestatud ettepanekus nõukogu määruse vastuvõtmiseks Euroopa Liidu patendi tõlkimise korraldamise kohta,⁴² mille komisjon esitas 30. juunil 2010, ning sisaldama ka novembris 2010 eesistujariigi poolt välja pakutud kompromisspunkte, mis pälvisid nõukogus laialdase toetuse. Tõlkimise korralduses säiliks võimalus esitada patendiavaldus EPA-le liidu mis tahes keeles ning selles oleks tagatud muudes keeltes kui mõni EPA ametlik keel esitatud avalduste tõlkimise kulude kompenseerimine. Ühtse mõjuga patent tuleks väljastada ainult ühes EPA ametlikus keeles, nagu sätestatud Euroopa patendikonventsioonis. Täiendavad tõlked ei oleks nõutavad, ilma et see piiraks üleminekukorralduse kohaldamist, mis peaks olema proportsionaalne ja sätestama lisatõlgete nõude ainult ajutiselt, ilma et neil tõlgetel oleks õigusjõudu, vaid need teeniksid ainult teabe pakkumise eesmärki. Üleminekukorralduse kohaldamine lõpetatakse igal juhul kohe, kui kvaliteetne masintõlge on muutunud kättesaadavaks, lähtudes kvaliteedi objektiivsest hindamisest. Vaidluse korral kohaldataks patendi omaniku suhtes tõlgete esitamise kohustust.
- (8) ELi lepingu artiklis 20 ning ELi toimimise lepingu artiklites 326 ja 329 sätestatud tingimused on täidetud.
- (9) Valdkond, milles tõhustatud koostöö toimuks – meetmete võtmine kogu liidus kaitset pakkuva ühtse patendi loomiseks ning kogu liitu hõlmava tsentraliseeritud loaandmise, koordineerimise ja järelevalve korra kehtestamine – on määratletud ELi toimimise lepingu artiklis 118 ühena aluslepingutega hõlmatud valdkondadest.
- (10) Nõukogu 10. novembril 2010 toimunud istungil protokolliti ja 10. detsembril 2010 kinnitati, et eesmärki luua liidus ühtne patendikaitse ei ole võimalik liidus tervikuna mõistliku aja jooksul

⁴²

KOM(2010) 350 lõplik.

saavutada, millega oli täidetud ELi lepingu artikli 20 lõikes 2 sätestatud nõue, et vaid viimase abinõuna võib rakendada tõhustatud koostööd.

- (11) Ühtse patendikaitse loomise valdkonnas rakendatava tõhustatud koostöö eesmärgiks on edendada teaduse ja tehnoloogia arengut ning siseturu toimimist. Ühtse patendikaitse loomine rühmale liikmesriikidele tõstaks patendikaitse taset, andes võimaluse hankida ühtne patendikaitse kõigi osalevate liikmesriikide territooriumil ning kõrvaldades neil territooriumidel patendikaitsega seonduvad kulud ja keerukuse. Seega edendab see liidu eesmärke, kaitseb liidu huve ja tõhustab liidu integreerumise protsessi vastavalt ELi lepingu artikli 20 lõikele 1.
- (12) Ühtse patendikaitse loomine ei sisaldu ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikes 1 sätestatud liidu ainupädevuste loetelus. Euroopa intellektuaalomandi õiguste loomise õiguslik alus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 118, mis kuulub VII jaotise „Konkurentsi, maksustamise ja õigusaktide ühtlustamise üldeeskirjad” 3. peatükki „Õigusaktide ühtlustamine” ning milles osutatakse konkreetset siseturu rajamisele ja toimimisele, mis on ELi toimimise lepingu artikli 4 kohaselt üks liidu jagatud pädevustest. Seega ei kuulu ühtse patendikaitse loomine koos kohaldatava tõlkimise korraldusega liidu ainupädevuste valdkonda.
- (13) Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas on kooskõlas aluslepingute ja liidu õigustikuga ning ei ohusta siseturgu ega majanduslikku, sotsiaalset või territoriaalset sidusust. See ei ole takistuseks ega diskrimineerivaks teguriks osalevate liikmesriikide vahelises kaubanduses ega mõjusta nendevahelist konkurentsi.
- (14) Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas austab mitteosalevate liikmesriikide pädevusi, õigusi ja kohustusi. Võimalus hankida ühtne patendikaitse osalevate liikmesriikide territooriumil ei mõjusta patendikaitse kättesaadavust ega tingimusi mitteosalevate liikmesriikide territooriumil. Lisaks peaks mitteosalevate liikmesriikide ettevõtjatel olema võimalus hankida ühtne patendikaitse osalevate liikmesriikide territooriumil samadel tingimustel kui osalevate liikmesriikides ettevõtjatelgi. Praegused reeglid, mille kohaselt mitteosalevad liikmesriigid määravad oma territooriumil kehtiva patendikaitse hankimise tingimused, ei muutu.
- (15) Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas oleks eelkõige kooskõlas patente käsitlevate liidu õigusaktidega, kuna tõhustatud koostöö lähtuks olemasolevast õigustikust.
- (16) Tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas on vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 328 edaspidi igal ajal avatud kõigile liikmesriikidele, kes on valmis täitma selle raamistiku kohaselt juba vastu võetud õigusakte, tingimusel et nad täidavad kõiki käesolevas otsuses sätestatud osalemise tingimusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse Eestile, Leedule, Luksemburgile, Madalmaadele, Poolale, Prantsusmaale, Rootsile, Saksamaale, Sloveeniale, Soomele, Taanile ja Ühendkuningriigile luba seada sisse omavaheline tõhustatud koostöö ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid aluslepingute sätteid.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*